

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

IV. évfolyam, 4339. szám

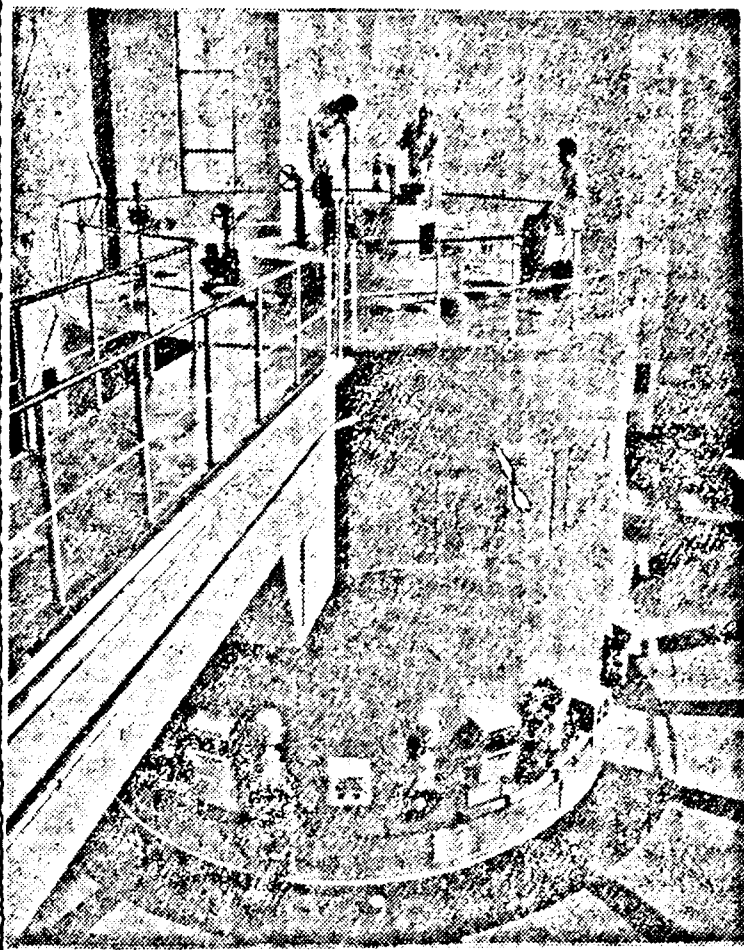
Szombat, 1959. február 14.

4 oldal, 26 bani

Lapunk harmadik oldalán:

★ A SZOVJET KÖLDÖTTSÉG NYILATKOZATA AZ IRANI KORMÁNNYAL FOLYTATOTT TÁRGYALÁSOKRÓL
★ AZ ALSÓHAZI ÖBES MACMILLAN KÖSZÖBÖN ÁLLÓ MOSZKVAI BATOZGATASÁVAL KAPCSOLATBAN
★ ANGOL KOLONIALISTA MÄNOVER DÉB-ARABIÁBAN

A Szovjetunió testvéri segítségével

A hazánkban működő atomreaktor, melyet a Szovjetunió támogatásával építettünk fel.

„Minél nagyobb megtakarítást elérni a termelésben“

Egyre jobban terjed a nyolc fővárosi vállalat hazafias kezdeményezése

A Pankotai bútorgyár kötelezettségvállalása

A pankotai Rasaritui bútorgyárban a legutóbb megtartott termelési értekezleten helyesléssel vették tudomásul a dolgozók a nyolc fővárosi vállalat takarékoskására vonatkozó országos kezdeményezését. Az egyes üzemosztályokon a munkások és technikusok tanulmányozták feladataikat és munkafeltételeiket és végül arra a következtetésre jutottak, hogy sokrétű műszaki-szervezési intézkedéssel az eddiginél is gazdaságosabb munkát végezhetnek és így bekapcsolódhatnak a fővárosi vállalatok által kezdeményezett takarékoskási versenybe. Részletes, összesen 157 célkitűzésből álló műszaki-szervezési intézkedési tervet állítottak össze, amelynek valóra váltásával TERVEN FELŐL FELMILLIO LEJT TAKARITANAK MEG az év végéig.

A Rasaritui bútorgyár dolgozói, a takarékoskási mozgalom sikere érdekében versenyeztetést az aradi Dózsai György bútorgyár dolgozóit. A

takarékoskási mozgalom és az említett verseny minden bizonnyal sikerre vezet majd, hiszen a vállalat munkaközössége már az új esztendő első hónapjában jól dolgozott: a

Halmageanu Ioan, levelező

A kisipari termelőszövetkezetek is bekapcsolódnak a versenybe

A Precizia munkaközössége

az elmúlt napokban beszélte meg a fővárosi üzemek „Minél nagyobb megtakarítást elérni a termelésben“ elnevezésű országos kezdeményezését. Megállapították, hogy egyes drága és nehezen beszerezhető anyagok olcsóbb, de azonos minőségű anyagokkal történő helyettesítésével év végéig 30.000 LEJT TAKARITANAK MEG. Ezenkívül arra kötelezték magukat, hogy az órágyárban használt szerszámok figyelmesebb gondozásával, kezelésével és így a gépek élettartamának meghosszabbításával, valamint a javítások mennyiségének csökkentésével TOVÁBBI 12.000 LEJT és ugyanakkor a minőség javításával és a selejt mennyiségének csökkentésével MEG 3000 LEJT TAKARITANAK MEG az év végéig.

Mozgalmat szerveznek a szövetkezetben annak érdekében, hogy az említett összegeken kívül további takarékoskást érjenek el, mégpedig a villamosenergia, a fűtőanyag és a fagyag anyagfogyasztás csökkentése révén.

A Plastica dolgozói

szeről ez is elismerésre méltó. A szövetkezet dolgozói ugyanis úgy döntöttek, hogy elsősorban újítások és ésszerűsítések alkalmazása révén növelik a munka termelékenységét és így év végéig 30.000 LEJT TAKARITANAK MEG.

Hunyad tartományban több mint 62 millió lejt takarítanak meg

A Hunyad tartományi iparvállalatok és bányák dolgozói vállalták, hogy a belső tartalékok feltárásával és hasznosításával kb. 62.376.000 lejt takarítanak meg tervben felül. Ebből a Hunyad rajoni és a vajdahunyadi kohászati, bányászati, építkezési vállalatok és vasúti egységek felajánlása 26.559.000 lejt.

Képviselők találkozója a választókkal

Mondorlakon 18 képviselő tevékenykedik, segíti a néptanács végrehajtó bizottságát sokrétű feladatok teljesítésében. Az elmúlt napokban 17 néptanácsi képviselő találkozott a választókkal. A megbeszéléseken mintegy 200 lakos vett részt. Megbeszélték a község fejlesztésével kapcsolatos problémákat. A lakosok vállalták, hogy önkéntes hozzájárulással megjavítják a gyalogutakat, átjáró hidakat.

A választók részéről elhangzott javaslatok alapján a községvezetőség állandó bizottság javasolta a néptanács végrehajtó bizottságának, hogy két utcát kövezzenek ki a községben. A néptanács végrehajtó bizottsága elfogadta a javaslatot és intézkedett, hogy még ebben az évben befejezzék a két utca kövezését.

Kollektív gazdaságaink életéből

Szentpál

A szentpáli kollektív gazdaságban, miután a dolgozó parasztek valamennyien belettek a kollektív gazdaságba, a vezetőtanács hozzáállott a brigádok és a csoportok megszervezéséhez. Alakítottak három mezei, egy konyhakertészeti és egy vegyes brigádot. A vegyes brigádban dolgoznak a különböző műhelyek és az állattenyésztő csoportok is.

A gazdaságban az 1958-as évi beszámoló és vezetőségválasztás közgyűlés alkalmával kint, hogy ebben az évben nagyobb figyelmet kell fordítani a talajjavításra. Ennek érdekében a kollektív gazdaság vezetőtanácsa úgy döntött, hogy most a tél folyamán, a kollektivisták háztáji gazdaságából és a kollektív gazdaságból kiszállítják a földet a trágyát. A szentpáli kollektivisták eddig 60 vagon istállótrágyát hordtak ki a földekre. Az elmúlt napokban megkezdtek a 75 hektár cukorrépa föld 45 tonna műtrágyával való feljavítását is.

A gazdaságban ebben az évben 43 hektár természetesen zöldszécs, és fűvelékeltek. Ebből a területből 6 hektár öntözéses konyhakertészeti lesz. A kollektivisták már hozzáálltak a konyhakerti melegegység készítéséhez és 60 négyzetméter melegegységben már elvetették a korai zöldségfélék magvait.

Zuba Dumitru, levelező.

osztását. A gazdaságban két kom-plex brigád létesítettek. A munka megszervezése után hozzáálltak a téli teendők elvégzéséhez. Eddig 230 hektár buzavetésre 35 tonna műtrágyát szóralt ki. Ebben a gazdaságban is növelték a zöldszécs és főzelékfélék bevetett terület nagyságát, 32 hektár természetesen zöldszécs és főzelékfélék.

A hajtatott uborka termesztése kiemelkedően bizonyult már az elmúlt évek folyamán is az ujmándi kollektív gazdaságban. Eddig 60 négyzetméter területen vetették el a korai uborkát, amely már szépen fejlődik és az áttűzelés alkalmával 300 négyzetméter hajtatott melegegységet uborka termesztésére lesz elegendő.

Az ujmándi kollektív gazdaságban nagyban készülnek az építkezésekre is. Ebben az évben 100 darab szarvasmarha számára istálló, 2000 baromfi számára ólat és sertés fiasztatót építenek. A gazdaságban már kiástak a mésztöltéshez szükséges gödört és a napokban megkezdik az építkezéshez szükséges téglák szállítását is.

Újmánd

Újmánd is teljesen Kollektivizált község. Ez megkövetelte az új munkaszervezést és a munkaerők új beosztását.

Mai interjúnk

Az újtőbizottság tevékenységéről a Teba gyárban

A TEBA-gyárban az újtőbizottság az utóbbi időben eredményesen működött. Ebben az évben számos új találatunkat eddigi munkamódszerrel köztük. Ezekről beszélgettünk a napokban Varga Sándor elvtárral, az újtő-iroda vezetőjével. Alább közöljük a beszélgetést:

KÉRDÉS: Fellendülő irányzatot mutat az újtőmozgalom?

VALASZ: Határozottan. Eddig 15 újítást javasoltak bevezetésre, több, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Jó eredményt várunk a február 8-án megkezdődött újtők hónapjától, amely ösztönzőleg hat majd. Az újítás után járó jutalomdíjon felül 2.000 lejt osztunk szét a legjobb újítások tervezői között. Az anyag és erkölcsi jutalmazás — úgy vélem — nem marad hatástalan ebben a hónapban.

KÉRDÉS: Milyen gyakorlati támogatásban részesíti az újtőbizottság a munkásokat ebben a vonatkozásban?

VALASZ: Elsősorban beszélgetések, tanácsok, hogy a gyár klubja könyvtárral rendelkezzen, a gyárban könyven hozzáférhető helyen nyert elhelyezést a technikai szakkönyvek-ből álló igen terjedelmes könyvtár. Ez a könyvtár naponta rendelkezésre áll az érdeklődőknek.

Pontosnak tartom még megemlíteni, hogy ezzel párhuzamosan új módszert vezettünk be az újtők szakmai képzésének növelésére. Hetenként kedden a délutáni órákban a mérnökök és technikusok megbeszéléseket tartanak a munkásokkal a technikai irodában. Ezek a megbeszélések — amint a minden-napi gyakorlat bebizonyította — igen hasznosak és feltétlenül jó eredményekre vezetnek.

KÉRDÉS: Hogyan látják az újítás gyakorlatba az újítás javaslatokat?

VALASZ: Ezt a részt is megkönyvítettük a dolgozók. Három hónappal ezelőtt a gyár vezetősége kü-

lön műhelyt bocsátott az újtők rendelkezésére, ahol a javaslatok ki-értelmezhetők. A szükséges gépek-kei és felszerelések ellátott műhelyben három lakatos és egy esztergályos készíti el a benyújtott rajzok alapján az újításokat. Így megkíméljük az újtőket javaslatok elkészítésének nehézségeitől és jelentős időt takarítunk meg számunkra.

KÉRDÉS: Milyen jelentőséggel bír az újítás az újtőbizottságban ebben az évben?

VALASZ: Csandik István lakatos újítását a jelentőségek közé sorolhatjuk. Ez év január 4-én küldte be az újtő irodába javaslatát, amely előreláthatólag megjavítja majd a vagonfontóban a munkát. Eddig az először tíz kézzel készülték, ami rendszerint nem volt pontos munkának mondható. Ugyanis a tüközpontja a külső tengellyel azonos kell legyen, mert különben az elősod-rás nem megfelelő.

Az újítás egy készletről áll, amely az elősodort tüközpontban közzétűl. Ez nemcsak meggyorsítja a közzétűlési eljárást, de egyáltalán kifogástalan minőségű munkát is biztosít.

Ezen túlmenően az újítás bevezetése hozzájárul majd az elősodrás megjavításához, a vagonfontóban a termelés szintjén növekedéséhez. Az említett újításon kívül még több értékes javaslat érkezett be az újtőbizottsághoz, amelyek elősegítik a termelést, megkönnyítik a munkafolyamatot. Hiszem, hogy az újítók ösztönzése és a számukra nyújtott támogatás a továbbiak során meghozza a kívánt eredményeket.

Levelezőink írják a Vasutasok Napja előtt

A CT 5 öntödéjében

már a kora reggeli órákban szorgalmas munka folyt. A következő napi öntésre készültek. Egy csoport a leöntendő formakészítések formáit készíttette. Szorgalmasan dolgoztak az olvasztókemence mellett is. Pitas Petru és Ursu Petru az öntéshez szükséges anyagokat készítették elő. Néhány óra múlva Birau Teodor, az öntőde vezetője kijelentette, hogy az előkészületek csaknem 80 százalékat elvégezték. Az egymás mellett sorakozó kész öntőformák Cigorean Petru, Hoja Teodor szakmai felkészültségét dicsérik. A következő nap fennakadás nélkül önthetnek, zavartalanul ömölhet a fehéren izzó vas az előre elkészített formákba.

Ezekben a napokban ilyen ütem-halad a munka a CT 5 öntödéjében. A CFR-nek ebben az egységében is, február 16-án a Vasutasok Napjára készülnek. Ezekről az előkészületekről tanuskodnak a januári termelési eredmények is. Az öntőde munkaközössége a januári termelési tervfeladatát 20 nap alatt teljesítette. Mindezt szorgalmas munkával, valamint a szocialista verseny fellendítésével érték el. A szorgalmas munka eredményeként elnyerték az öntőde dolgozói az élen járó osztály megillető termelési vörös zászlót.

Holaran Tiberiu, levelező.

A CFR automotor-szinben

is derekas munkát végeztek február 16-át megelőző hetekben. A Vasutasok Napja tiszteletére elhangzott kötelezettségvállalások sorra valóra válnak. Idő előtt teljesítette vállalatát a Munteanu Petru vezette szelrelőbrigád is. Így munkatervben felül kifogástalan javítást végeztek a 86085-ös számú automotoron. Gyors és pontos munkát végeztek a 86025-ös számú automotoron is. Az automotor-szin dolgozói közül a Vasutasok Napja tiszteletére végzett munkában kiemelkedően a következők tündek ki: Munteanu Petru, Mihailovici Ilie, Farcas Simion, Maci Nicolae és más szerelők. Valamennyien igyekeztek munkájuk legjavát adni.

Zuba Dumitru, levelező.

ÉLLAKATOS

A CFR főműhelyben dolgozik Czimbál Gheorghe lakatos. Amellett, hogy napi előirányzatát rendszeresen 16 százalékkal túlteljesíti, a minőség terén is kifogástalan munkát végez. Párttaghoz méltóan az éllakatosok közé küzdötte fel magát.

Túlteljesítették januári tervüket a vagonépítők

A G. Dimitrov-gyár dolgozói januárban 100,44 százalékkal valóstították meg általános termelési tervüket. A legszebb eredményt a szabásati osztályon érték el 104,23 százalékos teljesítéssel, a géposztály

munkaközössége 103,25 százalékkal teljesítette januári tervét. A forgószámszám osztály 100,87 százalékos eredményt ért el, de a többi üzemosztályokon is szép eredmények valósultak meg.

A képviselők mozgósításával

A téregyházi néptanácsi képviselők mozgósításával a községbeliek számos közérdekű munkát végeztek el az utóbbi időben: Stancu Pavel képviselő választókörletében, a képviselő mozgósításával a lakosok megjavították a községben átfolyó patakon keresztülívelő hidat, ezenkívül jelentős távolságon feltöltötték a gyalogutakat.

ÚJ RÉSZLEG

Az Unirea szövetkezet vezetősége a 4-es részlegben szíkvíz és li-monádé készítését határozta el.

Nem sok idő telt el és az új részleg már teljes felszereléssel várja a gyártás megkezdését. Keverő-, töltő- és dugaszoló-gépek, a szükséges mennyiségű

üvegek mind elő van-nak már készítve. A szövetkezet üzemfenntartási részlege szíkvíz-dóket készített és azokat felszerelte. Ugyancsak felszerelték az üvegrobbanás ellen vé-dő szítákat is. A szirup töltését szintén gépesítik majd és

modosítják a gyártási folyamatot itt is. Eddig sok időt igényelt, amíg a szirupot lehűtötték és kézzel üvegbe töltötték. Az új eljárás szerint a hűtőköszülék és a töltő-gép segítségével kevesebb munkaerő jóval rövid-bb idő alatt végzi majd el ugyanazt a munkát.

A pártélet hírei

Pártonkívüli aktivitás
létesítettek

Kettős cél vezette a Helyiipari Vállalat nyomdarszervezetének pártalapítását, amikor pártionkivüli aktivitást létesített. Az alapszervezet mellett működő pártionkivüli aktív szorosabb kapcsolatokat teremt a részlegben dolgozó párttagok és pártionkivüli között. Ugyanakkor a pártionkivüli aktív tagjai a kommunista követelmények nevelőmunkája révén, párttagokká válhatnak.

A részleg alapszervezetének büroja a pártionkivüli aktivitás politikai, ideológiai és szakmai szempontból a legteljesebb munkaszervezetként jellemezhető. A pártionkivüli aktív tagjai közül tízenharminc elemi munkás, olyanok, akikre létszámbeli tekintetben munkatársak, mint Horváth Árpád, Tumerer Eta, Onjia Livia és mások. Ezek a dolgozók a politikai és ideológiai színvonaluk további fejlesztésével, a marx-lenin tanítások eljuttatásával idővel meliorálóvá válnak a párttagok megítélésére. Eppen ezért igyekeznek a pártionkivüli aktív tagjai, a pártalapszervezet büroja által kijelölt konkrét feladatokat becsülettel teljesíteni.

Jól működik

a politikai gazdaságtant
tanulmányozók köre

A Helyiipari Vállalat nyomdarszervezetén nagy gondot fordítanak a kommunista és a pártionkivüli megítélés politikai, ideológiai nevelésére. A nyomda pártalapszervezete mellett politikai gazdaságtant tanulmányozó kör működik. A tanulmányi kör előadásain részt vesznek párttagok, valamint a pártionkivüli aktív tagjai is. Pusztai Sándor propagandista arra törekedik, hogy az anyagot megfelelő színvonalon, s ugyanakkor mindenki számára érthetően adják elő. Ez az igyekezet kitűnik a hallgatók felkészültségéből is. A felkészültség határozottságát, az előadott anyag alapos ismeretét igazolják. A propagandista igyekszik elmélyíteni a felvetett kérdéseket s azoknál a problémáknál, amelyeknél a hallgatóknak segítségére, felvilágosításra van szükségük, kiegészítő kérdésekkel, magyarázatokkal támogatja őket. Az eredmény természetesen nem maradt el. Barabás János, Petrács Margit, Priszter Lajos, Tumerer Eta és mások felkészülten jelennek meg a szemlériumokon.

Burutana Simion
a városi Helyiipari Vállalat nyomdarszervezete pártalapszervezete büro-tagja

Időjárásjelentés

Derült, hideg idő. Hőmérsékleti értékek: nappal plusz 2, minusz 4, éjszaka minusz 10-14 fok között. Gyenge észak-keleti szél. Távolabbi kilátások: derült, hideg idő.

Egy év munkája

A Fructexport vállalat tevékenységéről

Sokan nem is gondolják, hogy a Fructexport vállalat milyen nagyvolumenű munkát végez. Az aradi székhellyel rendelkező tartományi vonatkozású vállalatnak Temesvár tartomány minden rajonjában van kirendeltsége. E kirendeltségek segítségével vásárolja fel a termelőktől az exportra alkalmas különféle fűszereket és zöldségféléket, gyümölcsféléseket, melyeket vagontelítéssel exportál a külföldre. Tény, hogy a vállalat helyben is nagymennyiségű terméket ad át a fogyasztóknak, főleg elvileg a kirendeltségek által azonban az elvileg áru exportálása képezi.

Az elmúlt évben eredményesen tevékenykedett a Fructexport vállalat. Bizonyított erre az is, hogy felvásárlási tervét 107 százalékkal teljesítette, termelési tervét pedig 161,5 százalékkal. (A vállalat termelési tervét képezi a félkonzervárú, gyümölcsle, szilvalekvár, szárított szilva, szárított gomba, sózott gomba, füstölt szilva, stb. készítése.) Ezenkívül a vállalat legfontosabb feladata az export-terv megvalósítása. Az elmúlt évben ezt is sikeresen teljesítette a vállalat: eredmény 102,2 százalékkal.

Kétségtelen, hogy az eredményeket befolyásolta a kedvező időjárás is. A legfontosabb tényező azonban a párt- és kormány határozatok következtetés alkalmazása volt. Az elmúlt évben ugyanis számos párt- és kormányhatározat feladatokat jelentett meg a pártalapszervezeteknek, a néptanácsok végrehajtó bizottságainak, hogy mozgósítsák a termelőket a fűszerek és zöldségfélék, valamint a gyümölcs termesztésének fokozására.

Az eredményhez az is hozzájárult, hogy a vállalat többéves tevékenysége során gazdag tapasztalatokra tett szert. A vállalat vezetősége élen Weisz Lajos igazgatóval, elősegítette a termelők munkáját azáltal, hogy más tartományokból faszemmeléket hozatott a termelőknek; a vezetés munkájának tulajdonítható az is, hogy a hegyalján már nagymennyiségű földiepret termesztenek a lakosok.

Ha áttekinthetjük a Fructexport vállalat évi munkáját, láthatjuk, hogy az eredményesen tevékenykedett. A termelők munkájának irányítása terén még megemlíthetjük azt, hogy a Temesvár tartományi Fructexport az ország paradicsom-exportjának mintegy 80 százalékát vállalta magára. S a vállalat sikeresen teljesítette. Az áru átvétele, vagontelítése és a vagonok kirakása szintén gyorsan, ütemesen történik, ami nagymértékben hozzájárult az önköltség csökkentéséhez. Elegendő, ha megemlítjük, hogy egyetlen év alatt több ezer vagon árut vittek át és rakták be. A beföldi fogyasztásra küldött fűszerek és zöldségfélék, gyümölcsök éppúgy, mint az exportra szállított áruk, kifogástalan minőségűek voltak és a gondos berakás eredményeként a közelmúltban értékes tapasztalatcsere történt a vingai néptanácsnál. Ezen a tapasztalatcsere részt vettek a rajonban levő néptanácsok végrehajtó bizottságainak elnökei, titkárai, valamint több meghívott.

A tapasztalatcsere a többi között szó volt a képviselő-szoba szerepéről is. A sági néptanács végrehajtó bizottságának küldöttei visszatérve a tapasztalatcsere elől, az egyik ülésükön ismertették a vingai néptanács mellett működő képviselő-szoba eredményes tevékenységét. Ráműtattak, hogy Vinga a képviselők megbeszélés tartanak a választókkal a lakosság foglalkoztatási problémáit megoldó feladatokat a képviselő-szobában. Felismerve a képviselő-szoba szerepének fontosságát, a sági néptanács végrehajtó bizottsága megítélte a szükséges intézkedéseket a képviselő-szoba létesítése érdekében. Így a sági néptanács mellett is létesítettek képviselő-szobát, ahol a meghatározott napokon találkoznak a képviselők választóikkal.

menyekenként veszteségmentesen értékesítik a megrendelőnek.

Amint Weisz Lajos elvtárral, a vállalat igazgatójával beszélgettünk, megemlít egy fontos tényezőt, amely nagyobb követelmények elé állítja a vállalatot. Ez a tényező abban áll, hogy a vásárlók, mint beföldön, mint külföldön sokkal nagyobb igényeket támasztanak az áruval szemben, mint régebben. Míg 6-8 évvel ezelőtt a zöldség- és fűszerek, valamint a gyümölcs kiválogatása nem okozott különösebb gondot a vállalat vezetőségének, addig most már méret, súly és szín szerint követelik meg az igénylők a különböző áruféleségeket. Ez nemcsak külföldi, de beföldi vonatkozásban is fennáll.

Tény, hogy a több ezer vagon áru átvétele, illetve leszállítása alkalmas helyenként hibák is felmerültek. A vállalat egy év alatt mintegy tízezer lej feletti, 15 ezer lej állóért és más kisebb összegű ügynövezeti büntetést fizetett. A több ezer vagon áru berakásához, szállításához viszonyítva elenyészően kevés az ilyen vonatkozású költség, azonban a vállalat vezetőségének arra kell törekednie, hogy teljes egészében megszüntesse a hibákat, álló- és bűntökeket. Ezt ma már elvárjuk a Fructexport vállalatotól, mert hiszen sokévi tapasztalattal rendelkeznek felvásárlói és azok a dolgozók, akik a vagonokat rakják meg. Helyes volna, ha a vállalat vezetősége a jövőben kivizsgálja azokat az eseteket, amikor felelősséget kellene ekeztetnie a vállalatot, hogy megállapítsák: kinek a hibájából adódott elő. Ilyenformán felelősséget lehetne a hibát követőket.

Az év első negyedében minden lehetőség meg van arra, hogy a vállalat vezetősége alaposan és körültekintően kiképezze a különböző felvásárló központokat, átvételei helyiségeket dolgozóit, hogy kora tavasztól, amikor az első primöráru megérkezik a piacra — egészen késő őszig következményesen törtéjenek az áru átvétele és leszállítása, a vállalat vezetősége ne sajnáljon időt, fáradságot azért, hogy minden dolgozó nagy felelőssége tudatában végezze feladatát.

Török István

KÉT ÉLMUNKÁS

IFJU JÓZSEF, a G. Dimitrov gyár élénjáró dolgozója. Segített munkás-társait a termelésben és erejének tudatosnak labavetésével küzd az előtte álló feladatok maradéktalan megvalósításáért.

ROMAN SIMION mozdonyoszerelő, a CFR Iomhelyben dolgozik. Váltás-felelős. Jó szervező és nagy segítése a fiatalabb szakmunkásoknak. Váltása átlagosan 14-15 százalékkal haladja túl napi előirányzatát.

A tapasztalatcsere nyomán

Mint ismeretes, a közelmúltban értékes tapasztalatcsere történt a vingai néptanácsnál. Ezen a tapasztalatcsere részt vettek a rajonban levő néptanácsok végrehajtó bizottságainak elnökei, titkárai, valamint több meghívott.

A tapasztalatcsere a többi között szó volt a képviselő-szoba szerepéről is. A sági néptanács végrehajtó bizottságának küldöttei visszatérve a tapasztalatcsere elől, az egyik ülésükön ismertették a vingai néptanács mellett működő képviselő-szoba eredményes tevékenységét. Ráműtattak, hogy Vinga a képviselők megbeszélés tartanak a választókkal a lakosság foglalkoztatási problémáit megoldó feladatokat a képviselő-szobában. Felismerve a képviselő-szoba szerepének fontosságát, a sági néptanács végrehajtó bizottsága megítélte a szükséges intézkedéseket a képviselő-szoba létesítése érdekében. Így a sági néptanács mellett is létesítettek képviselő-szobát, ahol a meghatározott napokon találkoznak a képviselők választóikkal.

Alecu Ivan Ghilia

Ének Moldváról

(Folytatás lapunk előző számából)

ban villogó jégkristályhoz hasonló hullámok. 1951 telén ismét itt jártam. Kemény fagy volt. Éjszaka érkeztem, éjfélt után. A hajnal közeledtével fokozódott a hideg és rettentően környezett az álmoság. A vonat csak Vaduri-ig közlekedett. A kocsiiban kibírtatlan hideg. Mivel folytattam az utat Békáshoz? Leszálltam és beléptem a nemrég készült álmosdás udortermébe. Ott is hideg fogadtott. Álmosdágom elmúlt. De egész lényem hatalmasra kerekedett a hideg. Velem együtt szállt le néhány mozdony is. Fejünkön hatalmas bárdny-börkcsma, rajtuk bekecs. Az álmosdás előtt, a peronon telepedtek le s egy füstös villanygőz párák fényénél hozzádőltek szalonnázni. Lassan és természetesen ettek, alkalpuskal keményen rágtak, kiporcozták a kenyereket és szalonnát, egyenletesen szeltek egy-egy darabot ebből is, abból is és későgyere szurva szájukhoz emelték. Egyikük pálinkás üveget vett elő tarisznyja mélyéből s a butykos szigorú sorrendben megindult körutazni, a legidősebbtől a fiatalabb felé. Egyszer is megkínálták s miután átmelegedtem, azóba elegyedtem velük.

— Hová mennék? — kérdeztem. — Hát megynék hegyet torni — felelte nyomakodókkal a legidősebb és nyíltan a szemem közé nézett.

Gyergyóból érkeztek. Levelet kapta Goaghi Samoilától, egy-egy jöjjének a telepére.

Rég felé egygyűltesen azért tartunk egy tehérgyűlésre és elindultunk Békásra. A víztoronnyi igazgatóságra az egykori királyi kastélyban kapott szállást. Dodeniben barakok

kat építettek. Mindenütt építkezési anyagok, széljárta üres állandóknak, tetőzeteken dolgozó csok, faanyagok, forgácsok megakott tehérgyűlések. A gátnál megindult a földvadás. Siketlően berregtek a motorok. Csikorogtak, megfeszültek és remegtek az acélkötélek. Ehesen nyílt szél az ekekvádor látkapcsai és befaltak a vécső-roppogó sziklajalba.

Akkoriban Paharnicu mernők volt a részleg vezetője. Jól emlékszem rá. Nemrég tért haza tanulmányútról a szovjetből. Rövid borkabátot és posztóbélűs kiskusmát viselt. Fagyóló kipirosodott arcán vidám mosoly játszott. Hévoval escelelte a munkatelpu újabb álmosdást. Részletesen beszélt mindenről, magyarázatába gyakran szőtt technikai utalásokat. Már egészen szédültem bele.

Egy kukkot sem értettem az egészből, a hideg csontomig hatolt. Nem bírtam tovább. Mondtam neki, hogy menjünk valahová, ahol felmelegedhetünk. Betértünk Preda mernők barokkjába. Gyulánálán deszkából készült, a hegyoldalt legmagasabb pontján állt, éppen a földrajzi munkatlapok fölött.

Ma már meg sem tudom mondani, hol állt, valószínűleg a múlt irányában.

A barak sem jobb, sem rosszabb nem volt, mint a telep többi más barakja. Két négyszög alakú, alacsony helyiségből állott. Butorzat: deszkasztalok, jenyőfa székek és fatálcák. Ezeket ülték a normaszámúak és a rajzolóak. A másik irodában a falon nagy fogas, teleszákkal, váltóztott ruhákkal, rövid kabátokkal, sapkákkal és nagykabátokkal.

SPORTSPORTSPORT

JEGYZETEK

Termelési torna

Sokan vannak, akik szeretik a sportot, lelkesednek érte s mint nézők részt vesznek a labdarúgó-, kézilabda- s egyéb mérkőzéseken, vagy pedig érdeklődéssel tekintenek meg egy-egy öklívívó mérkőzést. Mindezek az idők folyamán szakértővé válnak valamely sportágnak s órák hosszat képesek beszélni arról, amit láttak, amit tesztésükkel látkozott, vagy amit egyik, vagy másik sporteseményről tenni kellett volna. A legtöbb esetben a nézők véleménye helyesek s az edzők csak nyertek vele, ha munkájukban tekintetbe vennék azokat.

A különféle sporteseményeket állandóan taglalkozó azonban csak igen kevesen tudnak az egyes, általuk oly jól ismert sportágakban — ha csak a legalacsonyabb szinten is — gyakorlati eredményeket felmutatni.

De végeredményben senki sem szándékozik mindenkit öklívívóvá, futóvá, vagy akár elsővonalbeli labdarúgóvá átképezni. A nagy teljesítmények csak hosszú, alapos munka után következhetnek be és tehetség, valamint sokoldalú technikai és fizikai előkészítést igényelnek. Azonban a sport, amely a népi demokratikus rendszerben a dolgozók közkincsévé vált, kitűnő eszköz a szervezet megerősítésére, az egészség megerősítésére.

Az üzemekben, intézményekben, iskolákban, sportegyesületekben olyannyira tevékenységet kell kifejteni, hogy minden dolgozó megkedvelje a sportot és életfontosságú szükségletnek érezze a testedzést.

Aradon kevés történt ebben a tekintetben: egyes házi versenyek mellett két üzemben — a Gravurában és az Artexban — bevezették az üzemi tornát. A dolgozók néhány percet megszakítják a munkát, szélesre tárják a műhely ablakait és egy sportoktató utmutatása nyomán néhány

tornagyakorlatot végeznek. Ez a néhány perc elegendő ahhoz, hogy a munkás, aki például munkája során varrógép fölé hajol, lefrissítse szervezetét. Az üzemi torna keretében néhány, a munkájával ellentétes mozdulatot tesz s azután az üzemi folytatódik a munka, a munkások vidámabban, frissebben dolgoznak.

Az Artex és a Gravura egy-egy üzemosztályán az üzemi torna bevezetése óta hosszú idő — két év telt el. Azóta a Testnevelési és Sportotó helyi szervei határozatot határoztak után hoztak az üzemi torna kiterjesztéséről, ezek azonban csak papíron maradtak.

A napokban értesültünk, hogy a 2. számú középiskolában elismeréssel kezdődött a torna honosodott meg: a tanári kar több tagja, aki egyébként földrajzot, román, vagy orosz nyelvet, számtant tanít, Pál Elena tornatanárnővel az élen, elhatározta, hogy sportolni fog. Hétenként kétszer délután felkeresik a tanítólétszernak, sportöltözéket vesznek magukra és lelkiismeretesen végzik a tornatanárnő által előírt gyakorlatokat. A 2. számú középiskolában tehát a sport újabb hívekre talált.

Ez példaként szolgálhat a többi iskola tanárai, az intézmények dolgozói, az üzemi munkások számára. A sportoláshoz, különösen a tornához nincs szükség különleges felszerelt termekre, stadionokra, a tornát az intézmény, a vállalat, az üzem udvarán is el lehet végezni, csak kezdeményezésre, valamint a pártalapszervezet vezetőinek támogatására van szükség.

El kell érni, hogy minden vállalatnál, intézményben felismerjék a testedzés szükségességét és a sport megszokottá, kedvelté váljék.

t. g.

A városi bajnokságra készülnek

A Constructorul asztaliteniszesei szorgalmasan készülnek a városi bajnokságra. Az új szervezett csapat nemrég edzőmérkőzést játszott ugyancsak a bajnokságban szereplő

CSV játékosai. A verseny formaelőnézés szempontjából jól sikerült. A vendéglátó csapatból jól szerepelt Győri és Iordache.

Suab Radu, levelező

RÁDIÓMŰSOR

Szombat, február 14.

BUKAREST I.: 6. Hírek. 6.15: A falurádió műsora. 6.25: Román népi táncok. 7. Hírek. 7.15: Enekszámok. 7.30: Könyvtárs. 8. Sajtótárs. 8.30: Zeneszámok. 9. Szovjet zeneszerzők keringő-számai. 9.30: Népi harcok. 10. A rádió vonószenésének műsora. 10.30: Román táncok és énekek. 11. Hírek. 11.03: Esztráz. 12. Munkadalok. 12.30: Népek

zenéjéből. 13. Hírek. 13.05: Déli hangverseny. 14. Zeneszámok. 15. Hírek. 15.10: Karel Vlach zenekarának műsora. 16.15: Itt Moszkva beszél! 17. Hírek, időjárásjelentés. 18. Népzene. 18.30: Könyvtárs. 19. Hírek. 19.15: Zeneszámok. 19.25: Bányász-dalok. 19.52: Jóéjszakai gyerekek! 20. Hírek. 20.05: Külpolitikai tájékoztató. 20.15: Román népzene.

Egész Moldva megváltozott.

A jankélek szántott földeket, a Stefan halálozása után csontjait magukban rejtő szántókat, melyeken öregi sírok öröklődnek, előzőlötték a traktorok. A tiszta óvadástól és a következő től, amikor ismét hullni kezd a hó, a Prutól fel egészen Piatra kőnyékeig traktorok lépnek el a földet, mint patákkal földet szaggató szilaj paripák. Alig tűnt el a hó, a patákok még meg sem teltek a tavaszi szarvas dradással, alig bujt ki az első füszál, a hóvirág még ki sem emelte a családok napfényre fejét, de a földet már hallik a traktorok brumogása. Leghamarabb a traktorok éneke adja hírül a tavaszi érkezést, mielőtt felhangzana a kakuk kiáltása, a pacsipta trillája.

Nyári éjszakákon szakadatlan traktorok csipellés súlyos és járadt traktormorgás legib Moldva felett.

Valahol távol, a szántók közepe táján, gyenge fény piszkol a traktorok halókocsijában. Fiatal legény könyörökl az asztalra. Solohovot olvassa:

„Drága szívepém! Kesernyész szél babrált a kancák és csodórok sörényével... Sós szél érinti a hó szarvas orrát és az által szaggatás a kesernyész-sós illatot, mozgatja selymes haját, a szél és a nap izét érzí rajtuk...”

Nem, Moldva, öreg Moldva nem ugyanaz. Még nincsenek távol gyermekkorom évei, amikor elbúvóltan áldogáltam a dorozsát költőgyárak előtt. A Besztercen sem folyt le sok víz, de a Beszterce kezd megváltozni és Moldva sem ugyanaz. Romanban hengerde létezik: Jasiban penicillinyár; Békáson cementgyár; Vaduliban faipari kombinát; a dornai hegyekben bányaipar és Dorisora, a ja kitermelés és földolgozására létrejött város, Vatra Dorna cellulosa kombinátja; Botosaniában textilgyár; Borzeatiben a hőerőmű hatalmas épülete; néhány száz méterre, a Tratos völgyében az új onesti járműgyár; Savinestiben perlon-gyár

emelkedik; a közelmúltban új város jelent meg, Lucaceti az öregek nélküli város, a jövő városa, Dodenit és Békás kiterestőve.

„Moldvában is születnek emberek” mondja a krónikás. Moldvában nemcsak emberek születnek. Moldvában óriások is születnek. Enescu „Moldvát szült”-jén kívül megszületett Roman szimfóniájának első akkordja: a civilizációnak, teremő erőnek, a jövőbe lendülésnek szimfónikus költeménye. Moldva földje még soha nem hallott ilyen akkordú szimfóniát. Lángok lobogásából olvasztott fém és több atmoszféra nyomás alól szabaduló levegő viharos forrongásból tör elő. Az itt gyártott vezetékek, orgonaszopokhoz hasonlóan, mintha arra lennének hivatva, hogy felzengessék az egész országotban, mindenütt a világon a csodálatos szimfónia akkordjait. Meri rendkívüli, páratlan a hengerű tűz-szimfóniáján! Mintha összegyűjtötték volna a világ valamennyi székesegyházának orgonáját és minden hangszert, amelyből felcsendülhetnének a legulyosabb és legünnepélyesebb akkordok és mintha valamennyi szél erejével fújnák őket. Páratlan és megdöbbentő. Ez az a szimfónia csak előjáték: utána előtör majd a hegyek közül, Csahól alól, Békás szimfóniája.

Békás! Kezdetben semmi sem volt. Hegyek... a Beszterce... tutajosok... Csahól fel vezető gidres-gódrós utat látott néhány ház a királyi kastély körül, és más semmi. Tökéletes elhagyatottság. Csend, mint a világ teremestékor. Dermedtség. Némaadás. Pusztaság. Csak a nyugalmat felvő víz fáradhatatlan zugása és a levegő hullámain néha szeliden átsuhanó egy-egy madár...

A láthatáron, mint csipkézett és szürkésfehér vöröslő rajzolódnak az ég- és Csahól orma. Közébebe az elhagyatott utat mellett a Beszterce beomlott, foszladozó partja és a nap-

Sűrű füst terjengett, csipete a szemet és állandóan köhögésre ingerelt. A horpadt és szűk, a kályha füstölt és jóllakott kályhák sziszegtek.

Nagyjából ilyennek láttam akkor a telepet.

Majd újra meg újra visszatértem és láttam, hogyan engedelmeskedik a hegy az ember erejének és alhatatlanságának, mily igaztós és képeztet felülmúló az átalakulás. Az alagut bejáratánál bányász lakótelep nőtt ki a földből; Dodeniben új város jelent meg; mindenütt étermek és étekdék; kórházak; a békási vendégház; Beszterce felé tekintő homlokzatával a masszív központi klub, fölötté, a hegytetőn betongyár; a Békás másik oldalán, a szorosok felé vezető úton pedig cementgyár égbenyuló sok szírfnyakával. Tul a vizen, vele szemközt, az asztalocement-gyár.

Fentről, a hegyzorosoktól egészen Piatraig sokezer égő és reflektáló búvós fényben földöntúli, méseálló látványt nyújtanak éjszaka a hegyek, uj, aszfaltzott utjaikkal. Filmmé kellene venni az éjszakai Békást. Film-hősköltemény kellene alkotni az éjszakai munkatellepről.

Nyáron ott voltam, amikor a Beszterce vize medret cserélt. Lázás, különös, páratlan varázsu napokkal az éjszakaiak éltam át. Finom, erős sugarzó kőlétezt zengte be a nagy eseményt megelőző nappalokat és éjszakákat. Az alagut átjárása után ez volt Békás második nagy eseménye. Soha nemsejtett különös érzés került hatalmába. Mintha az idő megváltoztatna volna dimenzióit, tömöredt vagy és ugyanakkor kitágította hatókörét. A békási gyerekek napok, vagy talán órák alatt éltek át olyan eseményeket, amilyeneket nagyszüleik egy életen át sem ismerhettek meg. Az ó korukban ámulhat, döbbenet néztem a kötetlen sodró, egyszerű kézzel forgatható kerekét. Ők pedig már tudják, hogy olyan folyó, mint a Beszterce, elmozdítható he-

lyéből. Es mindez szemük láttára történt.

Az idő-dimenzió folyamata dolgor, emberre egyaránt hatást gyakorolt. De főképpen az emberre. Búgó paták és, rejtett égés. A fém elvált a salaktól; felszínre került a serény és a kitartás. A magabiztosság, a bizalom, a tisztesség, a tisztaság, az emberek közötti legőszintébb és legértékesebb viszonyok, lenről föl fel és fejjelről lefelé, a főnöktől egészen az egyszerű dolgozóig, más-kép mint egykor, hamis előítéletek nélkül. Egysúly, tökéletes harmonia lesz ura mindenek felett. Az emberek helyükön állnak és tudják, mit akarnak. Hogy mire képesek, mit akarnak és mit kell tenniük. Az idő velük van nekik dolgozik.

A mai Békás a szocializmus egyeteme.

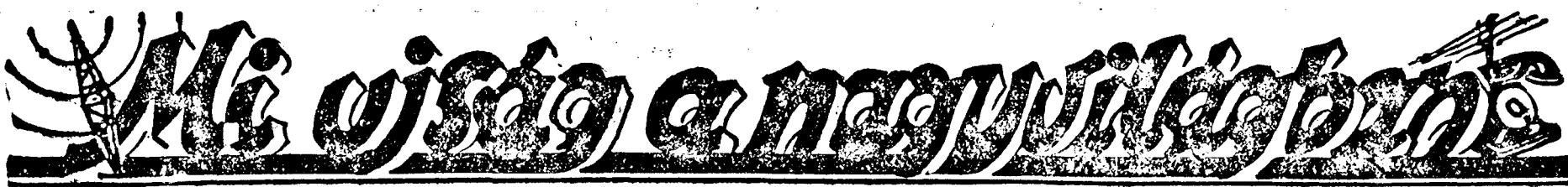
Itt kell megírni napjaink igaztós és lángoló hőskölteményét.

III.

Moldva! Te öreg és oly fiatal, gyöngéd és hatalmas, kemény és kedves Moldva, álmodozó dombokkal, csöndes és lázító melankóliákkal, szelid magányos halomokkal, szelid folyókkal és vőn erdőkkel, forrásokkal, érző és nagylelkű, verset és dalt kedvelő emberekkel, földig hajló, elöltöt és szent rögök megcsókolni! Luceafarut és Miorița Moldvára, dojnák és gyors szirkák, balladák és páratlan adomák Moldvára, Ciprian Porumbescu és Nicolae Labis pátriája, fogadd hódalatomi! Dicsőesged neked, naplajnik Moldváj! Uj köntöst öltsz magadra, alakított életet és szárnyalva lendülsz az aranyló fényű jövő felé.

Százszor is dicsőség neked, jövő Moldváj, és dicsőség nektek, prometeusz, merész és nemeslelkű, kommunizmust építő emberek! Nektek küldjék a szeretet és a béte üdvözlését! Roman és Békás mai szimfóniáját!

1958 Fordította: Farkas Tibor.

A szovjet nép előtt olyan lehetőségek nyílnak, amilyeneket még nem látott a világ

— N. Sz. Hruscsov beszéde Rjazan tartományban Lenin renddel való kitüntetésé alkalmából —

MOSZKVA. (Agerpres.) A TASZSZ jelenti: Rjazan tartományt Lenin-renddel tüntették ki a mezőgazdaság fejlesztése terén elért eredményeiért. Az ebből az alkalomból rendezett ünnepi ülésen N. Sz. Hruscsov, az SZKP KB első titkára, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke átadta a tartomány képviselőinek a magas kitüntetést.

Február 12-én N. Sz. Hruscsov beszédet mondott a helybéli szakszervezetben rendezett gyűlésen. Azoknak, akik valamikor gyűlölték a szovjet tervek fölött, ma már nincs kedvük nevetni, — mondotta N. Sz. Hruscsov. — Ezek ma rettegnek a kapitalista világ jövője miatt, mert látják, hogy mire képes az a nép, amely a kapitalisták és földesurak jármá alól felszabadulva saját kezébe vette a hatalmat.

A szovjet nép előtt olyan lehetőségek nyílnak, amilyeneket még nem látott a világ — mondotta N. Sz. Hruscsov. — A szovjet nép olyan lépésekkel halad előre, amelyről a kapitalista társadalom még álmodni sem mert.

Örökre leltünk azok az idők, amikor néplinket bántaniul ki lehetett fosztani. Ezért hangzottak az imperialisták, hogy „nehezen tudnak megévezni a szovjet vezetőkkel”, mert ezek nem tesznek engedelmeket. Valóban, azoknak, akik keresni akarnak rajtunk, nehéz, sőt lehetetlen megévezniük velünk. Azzal viszont, aki becsületet szándékkal jön

hozzánk, könnyen megévezünk. Baráti lépésre barátsággal válaszolunk. N. Sz. Hruscsov kijelentette: senki sem kételkedik abban, hogy a hét éves tervet meg fogjuk valósítani. A terv kidolgozásánál ügyeltünk arra, hogy nagy erőfeszítéssel rendelkezünk a szovjet nép élet színvonalának szintelen emeléséhez.

A továbbiakban N. Sz. Hruscsov hangsúlyozta, hogy ha a szovjet iparvállalatok csupán 2 százalékkal túlelteljesítik a tervet, az ország több, mint 900 milliárd rubel értékű többletermelésre tesz szert a hét éves terv során. A felhalmozás terén elért többletet elsősorban lakásépítésre fogjuk felhasználni, hogy még jobban megrövidítsük a lakásépítési terv megvalósításának határidejét.

N. Sz. Hruscsov dicső szavakkal méltatta Rjazan tartományi kolhozoknak és szovhozoknak azt az elhatározását, hogy az 1959-es esztendő során 3,8-szeresére növelik a hustermelést.

Hivatkozva arra, hogy az ország számos köztársasága és tartománya tett vállalat a hustermelés növelésére, N. Sz. Hruscsov kijelentette, hogy rövidesen teljesen megoldódik a Szovjetunió husellátásának kérdése.

Befejezésül N. Sz. Hruscsov hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió hét éves népgazdasági fejlesztési tervé végeredményben a szovjet nép élet színvonalának további emelésére irányul.

Alsóházi ülés MacMillan küszöbön álló moszkvai látogatásával kapcsolatban

LONDON. (Agerpres.)

MacMillan angol miniszterelnök küszöbön álló moszkvai látogatásával kapcsolatban az alsóház február 12-i ülésén több laburista képviselő számos javaslatot tett a szovjet kormányral folytatandó tárgyalások sikeres kimenetelére érdekében.

Zilliacus laburista képviselő felhívta az angol miniszterelnök figyelmét a szovjet kormányának az európai országok gazdasági együttműködésére vonatkozó javaslatára, melyet az még 1956 áprilisában terjesztett az ENSZ európai gazdasági bizottsága elé és amelyet 1957-ben megismételt. Zilliacus megkérdezte MacMillan miniszterelnököt, hogy nem szándékozik-e moszkvai tartózkodása idején a szovjet kormányral együtt megvizsgálni ezt a kérdést, tekintetbe véve, hogy Angliának fejlesztenie kell külkereskedelmét, annál is inkább, mivel az európai közös piacra vonatkozó egyezmény Anglia részvétele nélkül lépett érvénybe.

A miniszterelnök kijelentette, hogy „látogatásának fő célja véleményeséért folytatni világjelentőségű kérdésekben” és kitért a közvetlen válaszlászl elől. Ezt azzl indokolta, hogy a tárgyalások bizalmas jellegűek lesznek, így nem szándékozik előre megjelölni, milyen kérdések kerülnek szóba. MacMillan azonban megígérte, hogy „tekintetbe fogja venni” Zilliacus kérését.

Swingler laburista képviselő arra kérte a miniszterelnököt, hogy beszélje meg a szovjet kormány vezetőivel a Rapacki lengyel külügyminiszter által javasolt tervezetet. MacMillan ezzel kapcsolatban sem nyilatkozott.

A laburista ellenzék más képviselői azt javasolták MacMillan miniszterelnöknek, hogy mondjon le Németország egyesítésének a „szabad választásokon” alapuló tervéről és próbáljon olyan megoldást találni, amely a Szovjetunió számára is elfogadható. A laburista Rámán például azt ajánlotta, hogy hozzának létre egy olyan ösztönmozgató szervet, amely Németország mindkét részét képviselné a nemzetközi tárgyalásokon.

LONDON. (Agerpres.)

Az angol alsóház február 12-i ülésén a laburista képviselők keményen

bírálták a kenyai angol hatóságokat, mert vad terrorpolitikával igyekeznek elfojtani az itteni felszabadító mozgalmat.

James Johnson, Iren Whyte, Griffiths laburista képviselők hangsúlyozták, hogy Kenyában most is rendkívül feszült a helyzet. Javasolták a kormánynak, hogy a közeljövőben vitassa meg a kenyai alkotmány kérdését. Johnson és Whyte azzal vádolták a gyarmatiügyi minisztert, hogy akadályozza a kenyai színesbőrű lakosság politikai tevékenységét, megtiltja az afrikaiaknak, hogy nagygyűléseket tartsanak. Amery, a gyarmatiügyi miniszter parlamenti megbízottja a kenyai „rendkívüli állapotokkal” próbálta igazolni ezeket az intézkedéseket.

John Dugdale laburista képviselő megígérte a kenyai angol hatóságok törvénytelen akcióit és elmondotta, hogy minden törvényszerű eljárás nélkül több ezer kenyait vé-

léttek koncentrációs táborokba. Amery erre kijelentette, hogy „nem tartja időszerűnek” a kérdés felvetését.

A genfi egyezmények újabb durva megszegése

Nagymennyiségű hadianyag érkezett Dél-Vietnámba

HANOJ. (Agerpres.)

Mint a vietnámi tájékoztatói ügynökség jelent, a vietnámi néphadsereg főparancsnokságának összekötő bizottsága január 27-én, 28-án és 29-én átlátorkozta az intézkedések nemzetközi felügyelő és ellenőrző bizottságához és tiltakozott az ellen, hogy törvénytelenül Dél-Vietnámba érkezett 40 amerikai katona és nagymennyiségű hadianyag. A katonák 11 repülőgépen érkeztek, a hadi-

A MAGYARORSZÁGI BANYASZOK HAZAFIAS VERSENYE

BUDAPEST. (Agerpres.)

A nórgrádi szénmedence tizezer bányász versenyt indított a Magyar Tanácsköztársaság 40. évfordulója tiszteletére. A nórgrádi bányászok példáját a többi bányavidék dolgozói is követik.

Román-szovjet tudományos együttműködési tervet írtak alá Moszkvában

MOSZKVA. (Agerpres.) TASZSZ:

A Román Népköztársaság Akadémiájának és a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának küldöttségei február 11-én és 12-én tárgyalásokat folytattak a két Akadémia tudományos együttműködésének kérdéséről. A tárgyalások a román és a szovjet tudósok kapcsolataira jellemző baráti egyetértés légkörében folytak le.

A tudományos együttműködés tervét február 12-én írták alá, román részről Jorgu Iordan akadémikus, a Román Népköztársaság Akadémiájának alelnöke, szovjet részről pedig J. M. Zsukov akadémikus, a Szov-

jetunió Tudományos Akadémiája Elnökségének tagja. Jelen volt Alekszandr Nyeszmejanov akadémikus, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának elnöke, Alekszandr Topcslev akadémikus, a Tudományos Akadémia alelnöke, Anatolij Blagonravov, Nyikolaj Szmjonov akadémikusok és más tudósok.

Jelen volt Mihail Dalea, a Román NK moszkvai nagykövete.

A tudományos együttműködési terv közös kutatásokat végrehajtását és egybehangolását írja elő, továbbá szakemberek kölcsönös látogatását, értekezletek, tanácskozásiak szervezését, stb.

OLLENHAUER:

A Kelet és a Nyugat vilassa meg a feszültség enyhítésére vonatkozó javaslatokat

BONN. (Agerpres.)

A Német Szociáldemokrata Párt vezetősége február 12-én együttes ülést tartottak Bonnbán. Ollenhauer, a párt elnöke az ülésen mondott beszédében állást foglalt amellett, hogy a Nyugat és a Kelet vitassa meg a feszültség enyhítésére vonatkozó javaslatokat. A DPA hírügynökség jelentése szerint Ollenhauer annak a véleményének adott kifejezést, hogy a tárgyalások csak úgy járhatnak sikerrel, ha az illetékesek lemondanak arról, hogy mindkét Németországnak továbbra is részt kell vennie a katonai szövetségekben. Ollenhauer ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy Dülles bonni látogatása nem járt sok eredménnyel, mivel Adenauer a látogatás után is ragaszkodik ahhoz, hogy a Német Szövetségi Köztársaság a

NATO-ban maradjon. Ollenhauer szerint a kancellárnak ez az álláspontja nagymértékben akadályozza azt, hogy a Nyugat építő módon hozzájáruljon a tárgyalások gondolatához.

BONN. (Agerpres.)

Mint a DPA hírügynökség jelent, Herbert Wehner, a Német Szociáldemokrata Párt helyettes elnöke a napokban beszédet mondott egy hamburgi gyűlésen és a többi között kijelentette: a berlini kérdésre és a német békeszerződés kérdéseire vonatkozó szovjet javaslatok elutasítása a „status quo” további fenntartását jelenti, pedig a német békeszerződés szovjet tervezete reális alapot teremt a sikeres tárgyalásokhoz.

A nyugati hatalmak nyomást gyakoroltak Iránra

TEHERAN. (Agerpres.)

Mint nyugati hírügynökségek jelentik, a nyugati hatalmak a elsősorban az Egyesült Államok, hatalmas nyomást gyakoroltak az iraki kormányra, hogy ne kössön barátsági és meg nem támadási szerződést a Szovjetunióval.

Az United Press International hírügynökség szerint a szovjet-iráni tárgyalások idején Eisenhower elnök személyes üzenetet intézett az iráni sahoz és ebben tanácsolta, hogy legyen „köritelkítő” a szovjet javaslatokkal szemben és „szilárdan tartsanak ki a nyugati hatalmakkal és a bagdadi paktum tagállamaival

fennálló szövetség mellett”. A New York Times híradása szerint az iráni sa hasonló üzenetet kapott MacMillan angol miniszterelnöktől, valamint Törökországtól és Pakisztántól, amelyek tudvalóval a csödbe jutott bagdadi paktum tagjai.

A nyugati hírügynökségek és lapok közvetlen kapcsolatba hozzák Eisenhower elnök üzenetét McGhee-nek, az elnök különmegbízottjának és Radford tengeriságnak a bagdadi paktum tagállamaiban tett körútlával, amely alkalommal közvetlen nyomást gyakoroltak az iráni kormányra.

KÖZLEMÉNYEK

A filharmónia vasárnap esti koncertje

Az aradi Állami Filharmónia vasárnap este 8 órai kezdettel tartja az évad XX. hangversenyt.

Vezényel: NICOLAE BOBOC.

Az est előadóművésze ANNA STEI.

LA SCHIC brazili zongoraművész.

MŰSORON:

Doru Popovici vonóskarra írt Concertino-ja.

Kabalevskij 3. szongoraversenye.

Beethoven VII. A-dúr szimfóniája.

A TARTOMÁNYI MUZEUMBAN kiállítás nyílt meg a Román Országok Egyesülése centenáriumának tiszteletére. A kiállítás megtekinthető kedden, pénteken és vasárnap 10–13 óra és 16–19 óra között.

A G. DIMITROV vagongyár szakképesített villanyhegesztőket alkalmaz

OLVASSAK ÉS TERJESSZÉK

„Lupta de clasă”-t, az RMP Központi Vezetőségének elméleti és politikai folyóiratát. Előfizetések a postahivataloknál, levélhordóknál, az üzemek, gyárak és intézmények önkéntes lapterjesztőinél. Előfizetési díj 3 hónapra 9 lej, 6 hónapra 18 lej és egy évre 36 lej.

KÖZLEMÉNY. A Temesvár-tartományi Combustibilul igazgatósága közli mindazokkal, akik fautalványt nyújtottak be, hogy kivethetik az 1959. évi faáradékalikat. A fátelpeket jómlősségű és kellő mennyiségű fával látták el. Az 1959. I. fautalvány március 31-ig érvényes. Ezután hívjuk fel a vállalatok figyelmét is, hogy vegyék át kiutalásukat, mivel a negyedik lejártával érvényét veszti a kiutalás.

A Temesvár-tartományi Combustibilul igazgatósága

Az Aradi Állami Román Színház prog ramja:

Szombaton, február 14-én, este 8 órakor: Zimbibi va rog.

Vasárnap, február 15-én, délután 4 órakor: Povesteá unei iubiri és este 8 órakor: Ultimul tren.

Az ARADUL

kisipari szövetkezet vállalja mindenemű kárpitos munkák készítését és javítását a következő helyeken:

vállalatok részére: Március 6 utca 2 szám alatt
magánfelek részére: Eminescu utca 38. szám alatt, Köztársaság útja 43 szám alatt, November 7 utca 20 szám alatt.
Ugyanokas a November 7 utca 20 szám alatt vállalt mindenemű bútorgyártást is.
A Pasteur utca 15 szám alatti műhelyben vállaltak mindenemű faesztorgályozási munkát vállalatok, intézmények és magánosok számára.

AZ ARADI PRICHINDEL BÁBSZÍNHÁZ

Szombaton, február 14-én, délután 4.30 órakor: Aladin si lampa fermecata.

Vasárnap, február 15-én, délelőtt 10.30 órakor: Clopotelii minciunilor. Délután 4.30 órakor: Cei cinci chinezi.

„Egységben az imperializmus és a kolonializmus ellen”

Az ázsiai és afrikai országok szolidaritási tanácsának ülése

KAIRO. (Agerpres.) TASZSZ: Az ázsiai és afrikai országok szolidaritási tanácsának ülésén Anvar Szadat, a tanács elnöke és Ramishwari Nehru, a tanács tagja mondott beszédet.

Anvar Szadat elemezte az elmúlt időszakot az történeti eseményeket, s hangsúlyozta, hogy az imperializmus minden erejéből igyekszik megbénítani a népek szolidaritási mozgalmát. A tanácsnak — mondotta — ki kell dolgoznia a módszereket, amelyekkel meg lehetne győzni az imperialisták összeesküvéseit és mesterkedéseit.

Ezután Ramishwari Nehru (India) emelkedett szólásra.

„A két kontinens egysége tette lehetővé Indonézia részére — mondotta — a többi között a szónok — hogy szétzúzza a külső támogatással meg-

szervezett lázadást. Kontinenseink egysége segítette hozzá Irak népet, hogy megvédje forradalmi vívmányait az intervenció veszélyétől. Ez az egység kényszerítette Angliát és az USA-t csapataik kivonására Libanonból és Jordániából... Előbb-utóbb Franciaország kormánya is kénytelen lesz elismerni Algéria függetlenségét.”

Az ázsiai helyzetről szólva, R. Nehru ezeket mondotta: „Itt is látjuk, hogy a nemzeti szabadságuk megvédéséért, az idegen beavatkozás és az agresszió, a katonai paktumok és haditámaszpontok ellen harcoló népi erők egyre erősödnek. A veszélyt még nem sikerült elhárítani. Az egész világ tiltakozása ellenére folytatódik Kína területi vézeinek megsértése. Tajván kérdése mindegyik megoldatlan maradt. A

nagy Kínától továbbra is megtagadják jogos helyét az ENSZ-ben. Vietnám és Korea még ma is ketté van szakítva. Dél-Vietnámban és Dél-Koreában még mindig idegen csapatok állomásoznak. Az ottani reakciós kormányok megtorló intézkedéseket hajtanak végre a nép ellen, s ehhez igénybe veszik a külföldi csapatokat is. Az USA és Japán közt létrejött új egyezmény Japánt nukleáris támaszponttá változtatja át, s ezzel veszélybe sodorja Ázsia összes országait.

R. Nehru befejezésül felhívta Ázsia és Afrika népeit, hogy még szorosabb egységben harcoljanak az imperializmus és a kolonializmus ellen. „Amíg létezik a földön imperializmus és kolonializmus, addig nem lehet tartós békére számítani” — hangsúlyozta R. Nehru.

VÁROSUNK

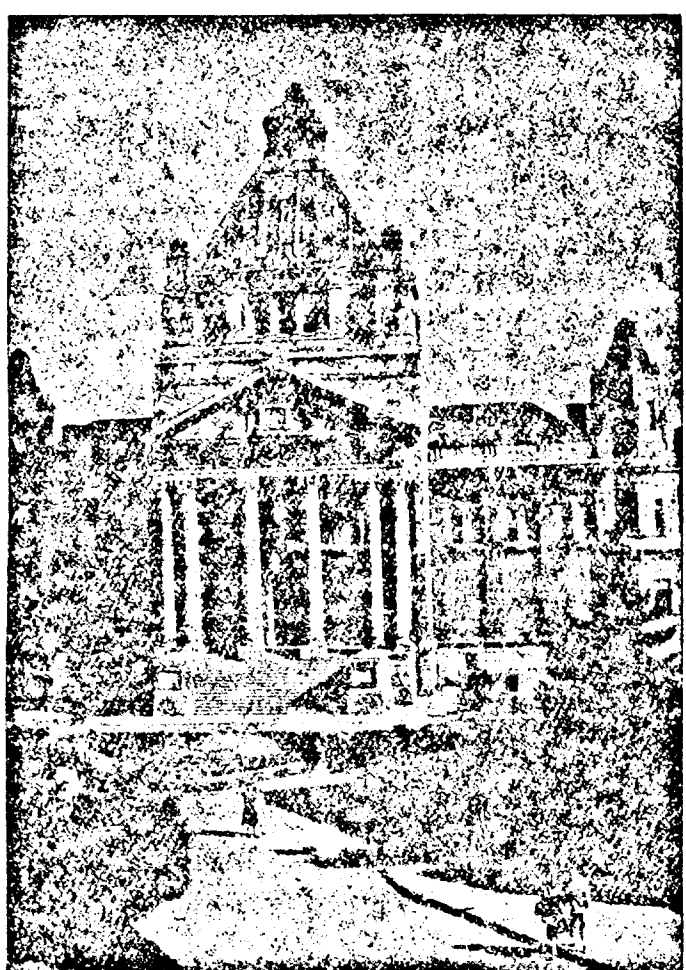
BÜSZKESÉGE

A KULTURPALOTA

VANDORKIALLÍTÁSOK

A Tartományi Múzeum a nagyobb, jelentősebb történelmi évfordulók alkalmával kiállítások segítségével járul hozzá ahhoz, hogy a dolgozók jobban megismerjék az illető esemény körülményeit, könnyebben felismerhessék jelentőségét. A kiállítás anyagának egy része leggyakrabban a múzeumból került ki, de felhasználják a különböző szervezettől és intézménytől kapott dokumentációkat, képeket, írásos és tárgyi dokumentumokat is.

Útoljára Moldva és Havasalföld egyesülésének századik évfordulója alkalmával rendeztek igen hasznos és szép kiállítást. Miután a kiállított anyagot Aradon már megismerhették, az egész körútra indították a rajonban. A községi néptanácsok segítségével minden nagyobb helységen kiállították ezeket a dokumentumokat. Így a városról távolabb eső helyeken is megismerkedhetnek a dolgozók a tanulságos kiállítás anyagával.

Városunk egyik legszebb részén, a George Enescu téren büszkén emelkedik magasba a klasszikus stílusú, immár patinás külsejű Kulturpalota, az aradi dolgozók nagyértékű művelődési központja.

Naponta látjuk

Kulturpalota...

Naponta látjuk, ott járunk mellette, benne a halk csöndes könyvtárban, a történelmi emlékeket őrző múzeumban, a képtárban és a kalandos és szárazdobokban. Jól esik ez a csend. Inletre és gondolkodásra késztet: gondolkodni a tegnapi és élni a gyönyörű mában.

Ha délelőtt a Marospart felé megyünk, zene szűrődik ki az ablakokból. Félhangosan zenekara. Lány melódiák, megkapó szimfóniák, patetikus ritmusok csapják meg füllünket az épület bal-szárnyán. A jobb-szárnyat mindig csend uralja.

Amikor idegenek érkeznek a városba, első utjuk odavezet. A gyermek, ha felnő, érdeklődéssel szemléli városunk szellem- és kultúrterdjét: a marospart tóparti tornyú palotát. Félvezésszáddal az épület versenyt a szélekkel. Azután költözöttek a palotába: könyvek, képek, emléktárgyak, díszek, festmények... Azóta a jobb-szárny némán emlékeztet, dicsér és vádol, telemel és gondolkodtat. Mindig ad valami újat. Helyenként izellőt, másutt egy letűnt kor véres krónikáját. Megint máshol a ma fénye csillog csillanva és ígérve még derülőbb holnapot. A Kulturpalota a mában egészen új értelmet nyert. Ma a tömeges kultúrshívónak emelése magasztos célját szolgálja.

...Kedves olvasó, Kéz a kézben járjuk ismét végig ezt a nagy palotát, mely félvezésszáddal gyűlti és őrzí nemzedékről-nemzedékre a szellem és kultúra csodás termékeit.

Hangversenyteremben

Csendes. „vén” teremben földgölel, a hangverseny előtti főpórbára várak. Hol a falakat, hol a pódiumot nézem. Nézem, mintha sosem láttam volna, pedig kívülről tudom, a két oldalt elhelyezkedő tizes széksorok rendjét, a pódiumon a hangszeres csoportok kottatartóit. Ott, balra sorakoznak az elsőhegedűsök pultjai, jobbra a gondolkodók, mögöttük a csodálatos, amott a brácsások, hátul a fuvósok, rezecek, oldalt a nagybőgősök és az utolsó magaslapon, legvégül az ütőhangszerek.

...Olyan nekem a hangversenyterem, mint egy régi ismerős. Hét nem mulik el anélkül, hogy meg ne látogatnám. De mintha ilyenkor, fél derékán a teremben később virradna. Nehezen lopakodik a virradat az emelet színes ablakain át, kínosan szövi magát a világosság a sokszínű, díszes mozaikok keresztül a terem reggeli félhomályába.

...Innen is onnan is zenészek érkeznek, méltóságteljesen ballagnak megszokott helyükre. Ismerős arcok, megszokott tekintetek. Felgyulnak a pódium villanyai. Hangolnak a s a sokféle hangszer egyvelege felkérja a terem reggeli csendjét. Megérkezik Nicolae Boboc, a Filharmonia igazgató-karnagyja, fölkap a pulpitusra, fölkap a partitúrát. Majd beszélnek valamiről. Azaz inkább csak a karnagy beszél a zenészek feszült figyelemmel hallgatják. Pillanatnyi csend s ezután már a műve a szó s a muzsikások fennkölt és immár meggyőzően beszél a szerző nyelvén. Tiszta szívvel közvetítik, hitelesen zengik gondolatait. S a hatalmas üres terem hűsége visszhangot kelt, közvetlen melegt sugároz.

E terem csöndjében évtizedek óta nyílnak az élő zene sokszázados hajtásai. S noha mulja gondolataimban hézagok, törtétele nincsen írásba foglalva, a krónikások följegyzései még megőrzötték néhány világhírű hangverseny vendégzselelését, nagyszerű aradi produkcióját. Megirták, följegyezték. Több évtized távlatából soroljunk most fel néhányat az akkori zenei

élet olyan kiváló személyiségeivel, akik e hangversenyterem dobogóján léptek fel. Olyan neveket, mint George Enescu, Bronislav Huberman, Vasa Prihoda, Szigeti József, Mischa Elman, Hubai Jenő, Dohnányi Ernő zongoraművészek, Dohnányi Ernő hegedűművész, Shuck Lajos, Walter Cornelius karnagyok. Természetesen a kiváló szólisták és karnagyok abban az időben csak nagyon ritkán léphettek föl, mindössze néhány hangversenyt tartottak évente ebben a teremben. És akkoriban a város zenei életét csak a legszűkebb kiváltságos réteg képviselte...

A felszabadulás után nem sokkal döntő fordulat állott be. Új intézmény vette birtokba a hatalmas palota hangversenytermet, olyan intézmény, amelynek egész eddigi tevékenysége azt bizonyítja, hogy szocializmus útján haladó államunk mindent megtesz a zenét eljuttatni, megérteni és megismerni óhajító dolgozók támogatására.

...Másként évtized telt el felszabadulásunk óta s ezalatt annyira megváltozott a komoly zenei hallgatók száma, hogy néha szűknek bizonyul a nagy hangversenyterem. Egyre nagyobb azoknak a száma, akik a hangversenyeken nemcsak szórakozni, „kikapcsolódni”, hanem tanulni akarnak, akik fejlődő zeneműveltségükben az élet mélyebb megismerését keresik...

Hétvégi hangversenyekre rendkívül termékenyítően hatnak a rendszeres művészcserék, a kitűnő karmesterek, előadóművészek vendégzselelései. Ezeknek sora ma már szinte megszámlálhatatlan... Mindig szívesen gondolunk vissza a kiváló szovjet művészek, Jakov Zak, Jevgeny Malinyin, Margareta Fedorova zongoraművészek, Daniil Safran gordonkaművész elismert, felejtethetetlen előadásaira, a kínai Li Min-can ragyogó zongorajátékára, lengyel művészek, magyar, cseh előadók kitűnő teljesítményére.

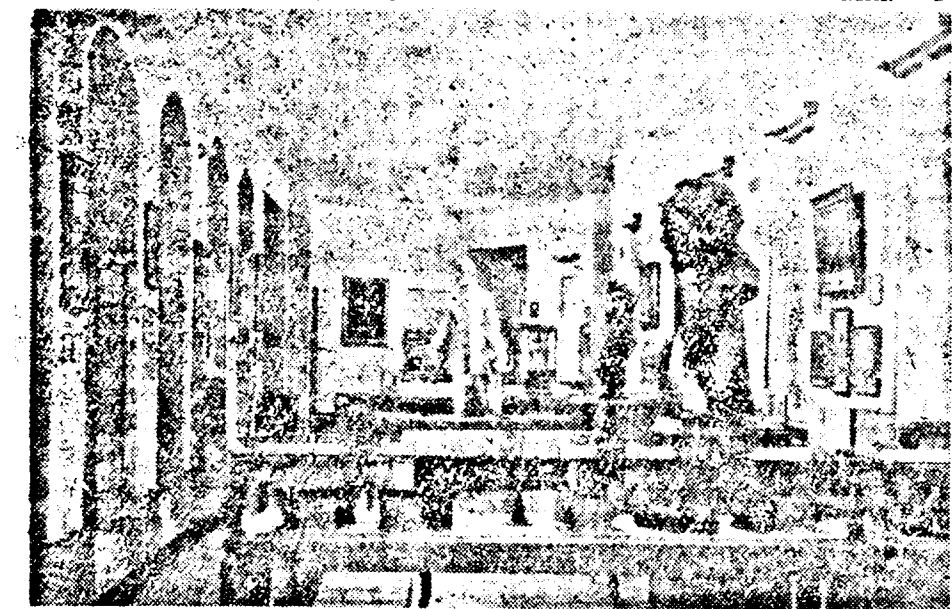
S a Kulturpalotában a hangversenyeken rendszeresen megjelenő új, mai közönség s az egész együttes produkciói nagyszerűen példázák, hogy élni tudunk zenei életünk háttérrel lehetségeivel.

Nagyhalmágyi József

4 ÉV Negyedmilió látogató a Tartományi Múzeumban

A múzeum kultúrforradalmunk harcos eszköze. Elég fel nem bocsátott névelőmunkáját, szemléltető jelét és célját, hogy a látogatókban fejlessze az egészséges világnézetet. Célja az is, hogy ébren tartsa a hazaszeretetet, megismer-

Most pedig ismertessük az 1848-49-es forradalmak múzeumban található újabb tárgyakat. Megálunk az egyik legszebbeknél. Vonalazott könyv, rubrikában fákó számok. A szemlélő uránium. A XVIII-ik századból származik. Ne-

Az 1848-49-es forradalmak múzeumának központi terme.

tesse a letűnt évszázadok haladó erőinek küzdelmét a szabadsáért, amelynek éltető melege ma sugárzik reánk...

Erről beszélgetünk Zala Béla elvtársakkal, a Tartományi Múzeum igazgatójával, a múzeum egyik szépen berendezett irodahelyiségében. A Tartományi Múzeumot nem kell külön bemutatnunk olvasóinknak. Tudjuk, hogy városunk kulturális életének egyik hatalmas erője. De a múzeum is fejlődik, terebélyesedik, újabb és újabb dokumentumok kerülnek közszemlére, erről pedig írunk kell.

Beszédes számadatakat jegyzés fel. Az 1848-49-es forradalmak múzeuma teljesen átrendezve, 1954 augusztus 23-án nyitotta meg kapuit a látogatók ezrel, tízezer előtt. Alig négy év telt el azóta és több, mint negyedmilió érdeklődő tekintette meg a polgári történetírás és történelemszemlélet bőséges hazugságaitól megtisztított múzeumot, amely ma fennhívja a román és magyar nép közös forradalmi harcát, egymásratalósát.

Az előbb a látogatók hatalmas számáról írtunk. Azonban nemcsak egyszerű érdeklődők nézik meg a múzeum különböző osztályait, hanem szakemberek is. Belátók és külföldiek egyaránt szívesen keresik fel az 1848-49-es forradalmak múzeumát, amely szinte egyedülálló anyagszűkegével szívesen segíti a kutatók munkáját. Szovjet történetírók több csoportja járt már Aradon. A lengyelországi Tribuna Ludu-ban, kiküldött munkatársának beszámolója alapján cikk jelent meg az aradi múzeumból. Ez a cikk felhívta a lengyel történetírók figyelmét és egy kutatócsoport érkezett városunkba. A történetírók Bem tábornoknak, a forradalmak lengyel származású legendás hőseinek harcos életéről számoltak, előtűnt még ismeretlen dokumentumokat tanulmányoztak az aradi Tartományi Múzeumban. Kínai, koreai, ausztráliai látogatók is voltak a múzeumnak. Angliai és nyugatnémet régészek pedig az archeológiai osztály anyagáról kértek dokumentációkat.

emberek nevei előtt, akik vértüket s talán életüket adták a közös nagy szabadságért, amely azonban csak egy évszázaddal később vált valósággá.

...Pesten szerkesztett románnyelvű újság felbecsülhetetlen történelmi értékű példányát előlünk meg. „Democratia”, — olvassuk a lap címet. Az utasítást Sigismund Pop képviselő szerkesztette, de a szerkesztés munkájában részt vett Nicolae Bălcescu, a nagy román forradalmár. A „Democratia” a román és magyar forradalmi erők egyesülését harcolt...

Szembetűnik a korabeli haditudósításról készült fényképmásolat. Szövege a következő: „Haditudósítások. Bem altábornagy április 19-én már vissza foglalta Lugost... az ellenség Temesvár felé futott. Bem sarkában van”. Az egyik falon Miklóssy Állami díjas festőművésznek a korabeli nyomtatott alapján alkotott művészeti festménye az aradi utcai harcokról. (1849. febr. 8.) Mellette ugyancsak a művész alkotása: Dimitrie Halcanac, Arad alpolgármesterének és a védbizottság elnökének portréja. A nagyterem másik falát is Miklóssy-festmény uralja. A lugosi nagygyűlést ábrázolja a mű, amikor a bánási román dolgozók az 1848-49. forradalom támogatása mellett döntöttek...

Talán írjuk meg még azt is, hogy sok látogatója van a régészeti múzeumnak, amelynek anyaga egészen a kora feudalizmusig terjed. A képtár is gyönyörű, számos Aman, Grigorescu, Bancela, Muncács-kép található ott.

Látogatóink véget ért. Azzal a jóleső tudattal távoznak, hogy a Tartományi Múzeum betölti hivatalát, mert valóban szocialista hazafiságra nevel.

Messer Sándor

A zeneműveltség gyarapítása

A könyvtárban nemrég nyílt meg a gazdagon felszerelt új zenei részleg. A zeneirodalom számos remekművének partitúráit, ezenkívül több más kottát, számláló zenei kézikönyvet találhatunk az érdeklődők ezen a részlegen. Az egyes zeneszerzők életjáról és tevékenységéről kapcsolatosan is sok érdekes könyv várja mindazokat, akik bővíteni akarják zenei műveltségüket.

De a könyvtár nem elégszik meg csupán az egyszerű kották, tanulmányok közrebeadásával. A papírra rögzített műveket igyekeznek mindenki számára érthető módon megszólaltatni. Legutóbb Beethoven hegedűversenyének hangmezefelvételeiből tartottak emlékeztető hangversenyt. A hangversenyt rövid ismertető előzte meg.

A tervek szerint az igen hasznos kezdeményezést rövidesen újabb hangversenyek követhet.

Az utcán találkozom

Nutju bácsival, a Kulturpalota őrével. Alacsony termetű, piroscsú bácska, kutató szemű és halkszavú. Jobb kezében fehér bádorg kánnt tartott, melyben vígan kotyogott a tej.

— Beszél a szeretetnek magával. Nutju bácsinál szerettem meg az öreg kezét — az életéről és a Kulturpalotáról, a negyven esztendőről, amelyet itt töltött el.

Bálintott, aztán mintha csak magának mondana egy régi, sokszor elismert mondatot, így szól:

— Beszél, azt lehet...

Letűnt a régészeti múzeum egyik sarkába — valamikor éppen ezen a helyen volt az öreg lakása — s ott kelték életre a régi emlékek, a negyven esztendő mozzanatai.

— Kérem — szólal meg nagyokorra tagolva az öreg — én voltam a Kulturpalota őre.

A Kulturpalota őre

— És peregnék a szavak. Mint tavasz színeit, úgy keverednek, vagy keverednek...

— És most?

— Most könnyebb lett az én munkám is, most csak a múzeum felett őrködöm.

— Sok élménye volt, ugye?

— Volt.

— Ezekről szeretnék hallani valamit.

Engem néz, de szeme mégis a múltba révedezik.

— Egyszer — fonja össze két kezét az ölen — itt hangversenyzett George Enescu... Itt hangverseny ember volt... és nagyon szépen muzsikált.

— Beszélte vele?

Bólogat.

— A színpadon én vigyáztam a hegedűjére. Azt mondta, hogy nagyon drága hegedű, jól vigyázzak rá. Hát vigyáztam is! Becsülettel!

Ölmos lassúsággal telnek az percek. Egyszer csak felém fordul az öreg.

— A múltkor itt járt egy ismerősöm fia Brádról. Hozzánk jött. Azt mondta, szeretné megnézni a múzeumot. Válasszom végig. Megtettem... Megérlel bennem egy lapangó kérdés.

— S az az kérdés? Az milyen? Mosolyog. Kabátja hajtókáját gyűrgeti.

Olyan magamfajta. Aki tud örülni. Aki tanul abból, amit lát. És ismét halgat a zsongásba fulladt csendben én pedig az elszántsá évekre gondolok.

Este, amikor már félálomba szenderül a város, amikor csak a vén Maros hullámai csobogtak, az ő ébren volt és őrködött a sokszögű épületben. Mi mindent látott ez a két barna szem, mi mindent hallott fel az őz haj alól kidomborodó magas homlok. Huszonnyolc éves volt, amikor ide került s a hatvan-kilencet tapossa most.

Negyven esztendő... Keveset mondott a negyven esztendőről s én mégis megértem a közel félvezésszáddal hétévezetelt s ezel még kicsit életgyetemet is.

A beszélgetés után még ott maradtok és bontogatom az utolsó mondatot: — Még hosszú ideig akarok élni maradtam. Megértettem az öreg: számára az őrködés nem szakma, hanem hivatás.

Böszörményi Zoltán

Kis sétla a könyvrengelegben

láthatott napvilágot a második. Ennyi idő volt szükséges akkor az alig száz lap terjedelmű könyv elkészítéséhez.

A ritka régi könyvek közül a könyvtár kéziratait is őriz. Ide került a nagy aradi szimfóniák, Csiky Gergelynek irodalmi hagyatéka s darabjainak kéziratai. Ugyancsak itt található a román polgári történetíró Xenopol „Istoria Raminilor” című földművelői korrekturel példányában, benne a szerző számos javításával, befordítással.

A könyvtár birtokában van több, százéves újsággyűjtemény is, főleg az akkori aradi lapokból. A legrégibb az Arader Rundschaffblatt 1843-as évfolyama. Az 1848-as forradalom eseményeinek kortáncja az Aradi Híradó, amelynek 1847-es,

48-as, 49-es számai őrköbven van belőlük. Sokszor még vissza sem hozták az egyes példányokat és másris többben előre foglalják, igénylik ezeket a könyveket.

A könyvtár dolgozói igyekeznek szívesen előhozni egy-egy növekvő könyvtárat, kulturális színt. A távol lakók helyzetét könnyíti meg a város különböző részeiben létesített házi könyvtárak. Ezeknek száma a napokban már 24-re emelkedett s még így is kevésnek bizonyulnak.

Ime néhány röpke adat városunk egyik kulturális intézményéről, amelyre mindenki büszke lehet. Hiszen ma már ez az egész könyvrengeleg a miénk, a dolgozók s az adólok példák bizonyítják, hogy az olvasók egyre nagyobb tömegben indulnak rohamra az itt összegyűjtött szellemi kincsek birtokba vételére.

Péterfi Árpád